

آین دادرسی مدنی

دوره‌ی پیشرفته

جلد سوم

دکتر عبدالله شمس
استاد دانشکده حقوق
دانشگاه شهید بهشتی

چاپ دهم - پاییز ۱۳۸۶

انتشارات دراک

شمس، عبدالله، ۱۳۲۲
ایران، قوانین و احکام.
آیین دادرسی مدنی (دوره‌ی پیشرفت) / عبدالله شمس. – تهران: دراک، ۱۳۸۶.
ج: جدول.
ج. ۳ (انتشارات دراک):

ISBN:978-964-2888-07-8 (3vol set) (دوره)
ISBN:978-964-2888-06-1 (vol 3)

فهرستنویسی براساس اطلاعات فیبا.
پشت جلد به فرانسه:

Abodollah Shams:
Procédure civile, approfondie, T. III.
Dixième édition, 2007
Derak Pub.

چاپ پیشین، دراک، ۱۳۸۶.
واژه‌نامه.
کتاب‌نامه.
نمایه.
ج. ۳ (چاپ دهم : ۱۳۸۶).
۱. آیین دادرسی مدنی – ایران. ۲. حقوق مدنی – ایران.
۳۴۷/۵۵ KMH ۱۷۱ ۱۳۸۶
۱۰۶۴۵۵۸ کتابخانه ملی ایران

انتشارات دراک

آیین دادرسی مدنی - (دوره‌ی پیشرفت) جلد سوم

دکتر عبدالله شمس

چاپ دهم: پاییز ۱۳۸۶

شمار: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۷۵۰۰ تومان

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۸۸-۰۷-۸

شابک ج. ۳: ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۸۸-۰۷-۱

دفتر مرکزی: تهران، خیابان دکتر شریعتی، ضلع نمایشگاه و فروشگاه شماره ۲:
جنوب غربی پل سیدخندان، خیابان میرمطهری، ساختمان دفتر مرکزی، طبقه چهارم،
ساختمان ۱۱۰، طبقه سوم، واحد ۱۲
واحد ۱۴

تلفن: ۰۹۱۰۵۱۸۸ (شش خط)، دورنويس: ۱۹۳۳۷۸۰

www.derakpub.com

info@derakpub.com

shams@derakpub.com

پیش‌گفتار

چلد سوم کتاب نیز، پایاری همان «دانای بی‌همتا»، تأثیف و این وسیله‌ای که، به مدد او، تنها در احقيق حق به کار گرفته مواهد شد و این خدمت ناچیز به کشور همیشه سریلند ایدان و ایدانیان پراقتدار، تکمیل شد.

از تمام نعمت‌هایش و از توقيقی که در این راه نیز داد، خاضعانه، شکر می‌نمایم و سر بر آستانش می‌سایم که پوشانده‌ی خطاهای پخشندۀ ترین پخشندۀ هاست.

اگر عدم توقيق دهد این راه ادامه خواهد یافت.

عبدالله شمس
تهران - خرداد ۱۳۸۴

صلایح اختصاری

آیین نامه‌ی اجرایی ماده (۱۹۱) قانون پژوهشی سوم توسعه...	آ.ا.ق. ب. س. ...
آیین نامه‌ی اصلاحی قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب اداره‌ی حقوقی	آ.ا.ق. ت. د.ع. ل.
دادگاه عالی انتظامی قضات	ار.ح.
دیوان عالی کشور	د.ع. ا.ق.
دادگاه حقوقی دو تهران	د.ع. ک.
دادگاه حقوقی یک تهران	د.ح. د.ت.
قانون اساسی	د.ح. ا. ت.
قانون اجرایی احکام مدنی	ق. ا. ا. م.
قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری	ق. ا. پ. ق. د.
قانون اصول تشکیلات عدالتی و محاضر شرعیه و حکام صلحی	ق. ا. ت. ع.
قانون امور جنسی	ق. ا. ح.
قانون اراضی شهری	ق. ا. ش.
قانون اصلاح موادی از قانون مدنی	ق. ا. م. ق. م.
قانون تجارت	ق. ت. د.
قانون تجارت فرانسه	ق. ت. ف.
قانون ثبت اسناد و املاک	ق. ث.
قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب، کتاب دوم - در امور کیفری	ق. ح. آ. د. ک.
قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب کتاب اول - در امور مدنی	ق. ح. (ق. ح. آ. د. م.)
قانون جدید (جدید)	ق. ح. آ. د. م. ف.
قانون داوری تجاری بین‌المللی	ق. د. ت. ب.
قانون روابط موجر و مستاجر	ق. ر. م. م.
قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری	ق. ک. ر. د.
قانون قدیم آیین دادرسی کیفری	ق. ق. آ. د. ک.
قانون آیین دادرسی مدنی، مصوب ۱۳۱۸	ق. ق. (ق. ق. آ. د. م.)
قانون قدیم	قانون قدیم
قانون مدنی آیین دادرسی مدنی فرانسه	ق. ق. آ. د. م. ف.
قانون مدنی	ق. م.
قانون مجازات اسلامی	ق. م. ا.
قانون مدنی فرانسه	ق. م. ف.
قانون مسوکیت مدنی	ق. م. م.
قانون وصول برخی در املاک دولت و مصرف آن در موارد معین	ق. و. د. د. و. ...
لایحه‌ی قانونی اصلاح لایحه‌ی قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی	ل. ق. ا. ل. ق. ت. د. ع.
لایحه‌ی قانونی تشکیل دادگاه‌های عمومی	ل. ق. ت. د. ع.
محکمه‌ی عالی انتظامی قضات	م.ع. ا. ق.
مجموعه‌ی قوانین روزنامه‌ی رسمی کشور	م. ق. ر. ر. ک.
مجموعه‌های مصوبات دوره‌های قانون‌گذاری	م. م. د. ق.
نگاه کنید به جلد نخست کتاب آیین دادرسی مدنی (دوره‌ی پیشرفته)،	نک. ج. ۱
دکتر عبدالله شمس	نک. ج. ۲
نگاه کنید به جلد دوم کتاب آیین دادرسی مدنی (دوره‌ی پیشرفته)،	نک. ش.
دکتر عبدالله شمس	ه.ع. د.ع. ک.
نگاه کنید به شماره (شماره‌های)	ه.ع. د.ع. ک.
هیئت عمومی دیوان عالی کشور	ه.ع. د.ع. ک.

عنوان‌های اصلی کتاب

۷	مقدمه - تقسیم عنوان‌ها
۹	بخش نخست - طواری دادرسی (امور اتفاقی)
۱۳	فصل نخست - طواری غیر مربوط به ادله
۱۳	مبحث نخست - ایرادات، امتناع از رسیدگی و احالة‌ی پرونده
۳۷	مبحث دوم - طواری ناشی از دعاوی طاری
۵۴	مبحث سوم - طواری مربوط به جریان دادرسی
۵۴	گفتار نخست - توأم و تفکیک نمودن دعاوی
۵۶	گفتار دوم - توفیق دادرسی
۶۷	گفتار سوم - زوال دادرسی و دعوا
۸۰	فصل دوم - طواری مربوط به ادله
۸۰	مبحث نخست - کلیات
۸۱	گفتار نخست - مفاهیم عام
۹۵	گفتار دوم - ویژگی‌های عام حقوق ادله
۹۹	گفتار سوم - اقامه، فراهم آوردن و بهکار بردن دلیل
۱۲۹	گفتار چهارم - قلمرو قوانین حاکم بر دلیل، در زمان
۱۳۴	مبحث دوم - استناد
۲۲۰	مبحث سوم - گواهی
۲۵۵	مبحث چهارم - سوگند (قسم)
۲۷۸	مبحث پنجم - اقرار
۳۰۶	مبحث ششم - کارشناسی
۳۳۸	مبحث هفتم - معاینه محل و تحقیق محلی
۳۵۳	مبحث هشتم - امارات، اصطلاحات و مفاهیم مشابه
۳۶۳	بخش دوم - آینه‌های ویژه
۳۶۵	فصل نخست - دادرسی فوری (دستور مؤقت)
۴۱۲	فصل دوم - تأمین خواسته
۴۷۷	فصل سوم - تأمین دلیل
۴۸۸	فصل چهارم - سازش
۵۰۱	بخش سوم - داوری
۵۰۶	فصل نخست - موافقت‌نامه‌ی داوری
۵۱۶	فصل دوم - مرجع داوری
۵۲۷	فصل سوم - صلاحیت مقابل دادگاه و داور
۵۴۳	فصل چهارم - آینه داوری و پایان آن
۵۵۸	فصل پنجم - شکایت نسبت به رأی داور و اجرای آن
۵۷۱	فهرست تحلیلی عنوان‌ها
۵۹۰	واژگان
۵۹۴	نمایه‌ی قوانین
۶۱۴	جدول ارتباط مژادق. ق. باق. ح.
۶۱۹	کتاب‌نامه

مقدمه - تقسیم عنوان‌ها

۱. در جلد نخست کتاب آیین دادرسی مدنی، پس از «تعریف، فایده و محتوای آیین دادرسی مدنی، خصوصیات قوانین آن» بررسی شد. «سازمان قضاوی ایران» در بخش نخست و «دعوا، شرایط اقامه و انواع آن» در بخش دوم همان کتاب مطالعه شد. بخش سوم کتاب مزبور به «صلاحیت مراجع حقوقی» اختصاص یافت و «دفاع یا پاسخ‌های خوانده» موضوع بخش چهارم آن قرارگرفت.
۲. جلد دوم کتاب مزبور به دو بخش تقسیم گردید: در بخش نخست «اقامه‌ی دعوا، دادرسی و تصمیمات (اعمال) محاکم» مطالعه شد؛ البته با این تأکید که دادرسی مورد مطالعه در آن، دادرسی ساده و بدون طواری است و با این وعده که «طواری دادرسی» (امور اتفاقی) در جلد سوم بررسی شود. در عین حال، «طرق شکایت از آراء» در بخش دوم همان جلد دوم آورده شد.
۳. در این جلد بنابراین عمل به وعده‌ی مزبور باید نخستین گام باشد. در همین راستا در بخش نخست کتاب «طواری دادرسی (امور اتفاقی)»، چه ناشی از ادله یا غیر آن باشد، مطالعه می‌شود. اما در بخش دوم به «آیین‌های ویژه» پرداخته شده است؛ آیین‌هایی که نسبت به آیین مورد مطالعه در جلد دوم که «اقامه‌ی دعوا و دادرسی»، به معنای دقیق اصطلاح می‌باشد، تفاوت‌هایی دارند. «داوری» از همان اوایل در درس آیین دادرسی مدنی (۱) ارائه می‌شده و بنابراین در جلد اوئل کتاب آیین دادرسی مدنی تألیف مرحوم استاد دکتر احمد متین دفتری^(۱) مطالعه شده است؛ اما باید پذیرفت که فهم مسائل پیچیده‌ی داوری، پیش از احاطه‌ی دانشجو به مسائل مربوط به «اقامه‌ی دعوا و دادرسی»، آسان نمی‌باشد و به این سبب «داوری» در جلد سوم و در آخرین بخش آن (بخش سوم) آمده است. به این ترتیب جلد سوم، آخرین جلد کتاب آیین دادرسی مدنی است. «اجراهی احکام مدنی» عنوان کتاب جداگانه‌ای است که تألیف آن در دست است.

۱- متین دفتری، دکتر احمد، آیین دادرسی مدنی و بازدگانش، چاپ چهارم، تهران، ۱۳۴۹، ج. ۱، ص. ۱۱۰ به بعد.